

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2006/07:40

Stenografiska
uppteckningar
2006/07:40

Torsdagen den 6 september

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser

Utrikesminister Carl Bildt

Återrapport från ministerrådsmöte den 23 och 24 juli 2007

Information och samråd inför informellt ministermöte (Gymnich)
den 7 och 8 september 2007

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi har att gå in på punkt 1 Allmänna frågor och yttre förbindelser och släpper in utrikesministern med medarbetare. Medan vi gör det kan jag orda lite långsamt om det material som finns utsänt.

Framför allt har vi först att gå in på återrapporten från rådsmötet den 23 och 24 juli. Där finns det en rapport utsänd. Vi ska börja med den och eventuella frågor kring den.

Därefter går vi in på information och samråd inför det informella Gymnichmötet. Inför detta finns ett herdabrev som utsändes per mejl i veckan och som jag hoppas att ledamöterna har fått.

Det står om regeringskonferensen i herdabrevet. Det står därför ledamöterna fritt att ta upp den frågan med utrikesministern. Men jag vill också påpeka att nämnden har en egen punkt där ni kommer att kunna ställa alla frågor ni vill särskilt om det tekniska i regeringskonferensen. Om man inte absolut vill ställa de frågorna till utrikesministern kan man vänta lite till punkt 3.

Först går vi in på återrapporten från ministerrådsmötet den 23 och 24 juli. Jag lämnar ordet till utrikesministern om det är något han vill tillägga till den rapport som är utsänd. Välkommen och varsågod!

Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Tack och nej! Jag har ingenting att tillägga.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Är det någon av ledamöterna som vill fråga något? Det är det inte. Vi lägger den punkten till handlingarna.

Vi går in på information och samråd inför det informella Gymnichmötet. Jag kan bara utan att namnge varje medarbetare, för det kan jag nog inte ens, välkomna er i klump. Jag kan namnge statssekreterare Håkan Jonsson. Han kan säkert också svara på frågor om fördraget i fall de skulle dyka upp nu. Vi kommer att återkomma till de tekniska delarna av regeringskonferensen och så vidare under punkt 3.

Jag lämnar ordet till utrikesministern för att komplettera det utsända herdabrevet, och vad han nu mer önskar dela med nämnden. Varsågod.

Anf. 4 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Tack, fru ordförande! Låt mig göra det relativt kort.

Det är som bekant, vilket nämndens ledamöter är väl medvetna om, informella möten. Tyngdpunkten ligger på den informella diskussionen. Det innebär att det inte fattas några beslut. Det är rätt begränsade förberedelser. Det är rätt fria diskussioner i delvis också rätt fria former, och så ska det vara. Mötena har ett betydande värde när det gäller att informellt förbereda och tröska igenom det som sedermera blir föremål för ställningstaganden.

Låt mig mot den bakgrunden vara relativt översiktlig. Jag tror inte att det finns möjlighet att vara mer än översiktlig. Det kan komma upp frågor i de informella diskussionerna som jag inte har den blekaste aning om under förhandenvarande omständigheter.

Jag går igenom listan med några snabba kommentarer på de olika punkterna. Det är kanske lättast. Sedan kan vi dyka in på de punkter som kan anses mer eller mindre lämpliga att fördjupa sig i.

Ordförandeskapet har bett Wolfgang Ischinger, som är den som från EU:s sida företräder oss i den nya trojka som ska göra ett nytt förhandlingsförsök vad gäller Kosovo, att komma till Viano di Castello. Det kommer såvitt jag nu förstår att ske på lördagsförmiddagen. Wolfgang kommer då att lite redogöra för hur han kommer att lägga upp kontakterna.

Jag tror att slutsatserna av det kommer att vara relativt begränsade av den enkla anledningen att vi är i ett mycket förberedande skede. Vi ska vara i ett förberedande skede. Det finns inte förutsättningar för att komma till några slutsatser i detta skede. Det har varit ett möte mellan parterna som enligt förväntat inte resulterade i någonting över huvud taget, men det var delvis meningen att det skulle vara så. Det var ett första möte. Det kommer att vara ett andra möte som är inplanerat nu. Det är åtskilligt med bilaterala kontakter.

Det är viktigt att slå fast att vi eftersträvar en europeisk enighet. Det är förutsättningen för att den europeiska unionen ska kunna ha något inflytande. Vi ska titta på olika modeller för att uppnå detta. Åtminstone från vår utgångspunkt är förhoppningen att man ska kunna ta frågan på ett eller annat sätt tillbaka till säkerhetsrådet vid slutet av denna process i december, januari eller vad som kan bli aktuellt i det sammanhanget men absolut i det tidshäradet.

Så mycket mer tror jag inte kommer att komma ut ur den diskussionen. Från min utgångspunkt ska inte så mycket mer komma ut ur den diskussionen. Jag tror att vi är inne i ett skede där ju mer som sägs, desto värre blir det. Ju mindre som sägs, desto bättre är det. Det gäller delvis också på de slutna mötena. De slutna mötena har en tendens att vara något mindre slutna än vad som kanske egentligen är avsikten.

Låt oss vänta med fördragsreformen och ta den på slutet om det är några frågor. Jag är rätt frågande till varför det står där över huvud taget. Det är ett rätt klart mandat. Vi syftar till att detta ska vara klart så att det finns en färdig fördragstext överenskommen politiskt vid det informella toppmötet den 18 och 19 oktober.

Det finns inga egentliga frågor som föranleder diskussion på politisk nivå i detta skede. Det kan finnas något annat skäl till att de har valt att ta upp det, jag vet inte riktigt, och på utrikessidan ännu mer så. Där finns ett antal oklarheter som ligger i det längre perspektivet, framför allt om övergångsbestämmelserna. Men hur de ska hanteras vet vi inte i dag. Det får återkomma i ett senare skede av denna process, och då självfallet med hörande av EU-nämnden.

Ryssland blir det väl ingen separatdiskussion om. Man har vävt ihop en stor diskussion som ska handla om hur vi ska ge politiskt innehåll åt de olika toppmötena. De olika toppmötena som kommer att diskuteras är framför allt Rysslandsmötet och toppmötet med den afrikanska unionen.

Toppmötet med Ryssland ligger den 26 oktober i Malfa, ett vackert ställe i Portugal. Portugiserna har väl vissa ambitioner med detta, det vill säga att det inte ska bidra till någon ytterligare försämring av relationerna. Det får man väl anser vara ambitiöst under förhandenvarande omständigheter.

Det här kännetecknas väldigt mycket nu av spänningar i olika frågor. Det kan handla om det fortsatta Litvinenkofallet. Det kan handla om Georgienpolitiken. Det kan handla om WTO-förhandlingarna som inte går framåt. Mycket av detta kan också ses i perspektivet av dumavalet och presidentvalet i Ryssland. Vi har också CFE-avtalet och fortsättning- en där. Det ligger lite utanför EU, men det påverkar det hela. Vi har också missilförsvarsfrågorna. Det ligger också utanför EU, men påverkar det allmänna förhandlingsklimatet.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Kanske finns förutsättningarna för att starta en ny strategisk dialog med den ryska federationen efter dumavalet och presidentvalet. Då är vi alltså inne i det slovenska ordförandeskapet nästa år. Vi får säkert anledning att återkomma till denna punkt på det informella utrikesministermöte som kommer att föregå det toppmöte som är planerat under det slovenska ordförandeskapet.

EU-Afrika-toppmötet är viktigt. De afrikanska relationerna är viktiga från europeisk utgångspunkt. Vi har mycket afrikanskt som ligger på vår agenda med konfliktlösning i de nordliga delarna, om det är Somalia, Sudan, Tchad eller Centralafrikanska republiken, men också självfallet i de mer sydliga. Där kommer diskussionen nog rätt mycket att handla om Zimbabwefrågan, vad som kan >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Vi har ett intresse av att toppmötet äger rum. Det är viktigt. Det var länge sedan det var ett sådant. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Vi ska titta på möjligheten att åstadkomma bägge dessa saker, det vill säga både ett möte och ett möte med ett deltagande som gör att vi får ett konstruktivt förlopp på de diskussioner som planeras. Vi får anledning att återkomma till den frågan när vi kommer närmare det mötet.

Fredsprocessen i Mellanöstern kommer upp på lunchen på lördag. Det är en lunch där också utrikesministrarna för ansökarländerna eller förhandlingsländerna kommer, det vill säga Kroatien, Makedonien och Turkiet. Den nya turkiske utrikesministern Ali Babacan kommer dit, vilket jag tycker är mycket positivt.

Här har vi kommit in i en lite ny fas, eller mycket ny fas, ständigt, efter vad som inträffade i Gaza. Vi har också fått i gång de bilaterala samtalen mellan premiärminister Olmert och president Abbas. De fortsätter i relativt god anda utan att producera så där vansinnigt mycket resultat i det korta perspektivet. Det ska man heller inte vänta sig. Men bara det att de fortsätter är ett positivt tecken.

Det förbereds ett möte med kvartetten som kommer att äga rum om tio dagar, det står den 23 september här i mina papper, det vill säga i anslutning till inledningen. Det är söndagen strax före att FN:s generalförsamling börjar. Det kommer rätt mycket att handla om det möte eller den konferens, det är lite olika beteckningar som föreligger, som man kommer att sammankalla internationellt i november.

Det är mycket oklart i konturerna än så länge. Men det är bra såttillvida att vi har ett antal pågående processer. Sedan kan man diskutera om de processerna är tillräckliga eller inte. Det är säkert det som vi kommer att ägna lunchen åt.

Libanon kommer med sannolikhet upp i det sammanhanget. Den portugisiska utrikesministern Amado var där nyligen. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<< >>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<**

Irak står inte direkt på listan. Det har väl kommit upp nu mot bakgrund av både franske utrikesministerns Kouchners och mitt eget besök i Bagdad. Vi kommer väl bägge att informera lite om de intryck vi har och diskutera vad som eventuellt skulle kunna göras för att stärka FN:s roll i processen.

Säkerhetsrådet antog nyligen en resolution med numret 1770 som vill ha en förstärkt roll för FN i den politiska processen i Irak. Det är synnerligen bra. Sedan är det inte alldeles enkelt hur det ska gå till. Vi får titta på de möjligheter som finns för den europeiska unionens sida att stödja denna långsiktiga försoningsprocess i landet som är en förutsättning för långsiktig stabilitet.

Vi ska se vad det kan finnas för idéer för att föra detta framåt. Jag tror att det är viktigt att vi får en förnyad diskussion om de här frågorna i EU-kretsen. Vi hade en ansats till det för ett halvår sedan, men det blev inte mycket av med detta. Nu tror jag att förutsättningarna är bättre.

Ordförandeskapet har också sagt att Iranfrågan kan komma att beröras. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<>>> Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<**

Frågan om Burma ska tas upp på begäran av Storbritannien och Tjeckiska republiken. Vi har absolut ingenting emot det. Jag har uttalat mig med anledning av den allvarliga händelseutveckling som vi har haft i Burma under de senaste veckorna. Vi måste reagera mot regimens förtryck. Det är angeläget att ha det uppe också i dialogen med regionala aktörer.

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<**

Sedan kommer möjligtvis någonting om Tchad. Det pågår en diskussion med anledning av den rapport som FN:s generalsekreterare har lagt fram för säkerhetsrådet om en möjlig både FN- och EU-operation i östra delarna av Tchad och de nordliga delarna av Centralafrikanska republiken.

Där pågår en diskussion om de olika planeringsdokument, CMC eller vad de nu heter, som mal fram förutsättningar för en sådan operation. Jag har tillbringat några dagar nere i Tchad och ska redogöra lite för intrycken därifrån. Beslutsfattande i frågorna kommer dock upp senare i säkerhetsrådet, i EU-kretsen och för den händelse det blir ett svenskt deltagande i riksdagen och i sedvanlig ordning.

Detta var en snabböversikt över hur jag tror att det kommer att gestalta sig. Jag kan ha helt fel på den punkten.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Jag vet inte om jag ska tacka för just det. Men jag tackar för informationen från utrikesministern.

Anf. 6 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag tackar för informationen. Det är precis som utrikesministern säger: På informella möten kan verkligen vad som helst komma upp. De senaste dagarnas turbulens här i Sverige har satt upp Afghanistaninsatsen, bland annat den svenska, på dagordningen på det sättet att många har uttalat farhågor om att vi inte kommer att ha råd, att det kommer att fattas pengar till utbildning och sådana saker. Finns det någon anledning att tro att den turbulensen kommer att göra de andra ministrarna intresserade av Sveriges framtid när det gäller Afghanistaninsatsen?

Anf. 7 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, det tror jag inte. Vad gäller Afghanistaninsatsen har vi väl inlett en – det kan jag redogöra för separat i och för sig – fördjupad dialog med de nordiska länderna, framför allt med Finland och Norge, om vi inte skulle kunna göra mer tillsammans i det sammanhanget. Vi ligger ju alla uppe i norra Afghanistan. Vi har motsvarande traditioner i hur vi bedriver sådana operationer. Normännen är en bra bit större än vad vi är i Afghanistan. Finland är mindre. Där har vi en rätt intensiv dialog, som vi nu håller på att intensifiera ytterligare, om vad vi ska göra gemensamt.

Det kommer också att leda till att vi går in i ett policyarbete vad gäller Afghanistan. Det är inte sagt att den totala Afghanistanoperationen i alla delar för närvarande sker på det perfekta sättet. I det längre perspektivet ligger ett antal internationella möten, där man kommer att diskutera Afghanistan, och där kommer vi nog att sträva efter att, rätt mycket i samarbete med Finland, Norge och kanske ytterligare några, göra en gemensam input. Finansieringen är inget problem för den svenska insatsen i det hänseendet.

Anf. 8 KERSTIN LUNDGREN (c):

Jag har två frågor. Den ena handlar om EU–Afrika-toppmötet. Som jag uppfattade det fanns det ett ”kanske”. Kanske skulle det vara möjligt att hitta en lösning på den gordiska frågan om närvaro från president Mugabe. Om ”kanske” inte inträffar, hur bedömer utrikesministern då om Mugabe skulle vara närvarande – vad finns det för hållning då för EU–Afrika-toppmötet?

Den andra frågan handlar om att jag gärna skulle höra lite mer om intrycken från Irak och vilka inspel som utrikesministern ser framför sig

när det gäller möjligheterna från EU:s sida att stödja en hållbar utveckling i Irak.

Anf. 9 Utrikesminister CARL BILDT (m):

När det gäller EU–Afrika-toppmötet och Mugabe kan jag säga att jag hade ett långt samtal med min brittiska kollega häromdagen i denna fråga. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< Nu gäller det att se till att vi på olika sätt hamnar i den situation som vi vill ha. Vi borde väl kunna hitta ett sätt att åstadkomma det. Jag tror inte att vi ska föregripa diskussionen; då hamnar vi i fel diskussion nu. Jag hoppas att jag kommer att slippa svara på frågan, det vill säga jag hoppas att vi slipper hamna i just den situationen längre fram. Det är det vi ska koncentrera uppmärksamheten på.

När det gäller Irak: För EU var, som ni alla vet, händelsen 2003 ganska plågsam av lätt insedda skäl. Därefter fanns en tendens att inte röra vid frågan, därför att den var för känslig och delande inom unionen. Visserligen är EU en mycket stor bidragsgivare, och vi har också dragit i gång en insats när det gäller rättsstaten och polisen. Men på den politiska sidan finns inte EU. EU finns inte som faktor. Kan vi åstadkomma detta, till exempel genom en speciell representant? Jag tror inte att det är någon stor sak, men det är möjligt.

Men jag tror framför allt att det handlar om att vi kan försöka stödja en starkare roll för Förenta nationerna. Det är inte alldeles lätt att definiera den heller i det komplicerade läge som är där. Men vi har alla ett mycket starkt intresse av att denna utveckling inte går alldeles snett. Det finns förutsättningar för långsiktig försoning. Det ska de klara av själva i allt väsentligt.

Men jag tror att de behöver lite hjälp från omvärlden, även från de regionala aktörerna – det handlar om Iran, Saudiarabien, Syrien, Turkiet och andra. Där kan vi kanske hjälpa till i den diplomatiska dialogen lite mer för att se till att den regionala diplomatiska processen, som har börjat lite stapplande men är viktig, rör sig framåt. Det kommer i sin tur att ha en stabiliserande inverkan på den interna dialogen i Irak, som är förutsättningen för att det här ska kunna fungera.

Men som ni hör är jag något sökande själv. Det här är en svår situation. Det är en komplicerad process. Det är djupa historiskt grundade motsättningar, som finns sedan mycket lång tid tillbaka i historien, som man måste kunna övervinna. Det har från vår sida funnits en tendens att inte göra någonting, men både jag och min franske kollega är alldeles övertygade om att vi inte kan fortsätta med det. Det här är vårt närområde. Går det här alldeles fel betyder det rätt lite i Idaho, men rätt mycket i Paris och Stockholm. Det är det som är grunden till de resor som vi vidtog och den diskussion som vi kommer att ha.

Anf. 10 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Jag tackar utrikesministern för en bra och kortfattad genomgång av det som kan komma upp. Det jag saknar är kanske var den svenska tyngdpunkten ska ligga, det vill säga vilka frågor vi kommer att lyfta fram och markera i de informella samtalen. Det är rätt bra med de informella samtalen. Eftersom jag inte tycker att utrikesministrarna ska ha för mycket makt i EU är det bra med de här samtalen, där ni dis-

kuterar och sedan går hem och agerar tillsammans eller var och en för sig.

Två punkter skulle jag vilja lyfta fram. Det är förslag på vad man kan lyfta fram. Det första är Burma, där jag tycker att utrikesministern har agerat helt riktigt, men där jag skulle vilja fråga hur man går vidare. Det är egentligen den springande punkten: hur vi ska agera vidare med den saken.

Den andra saken är något som utrikesministern inte lyfte fram, nämligen den säkerhetspolitiska aspekten på klimatförändringarna, som också bör diskuteras i dessa sammanhang. Vi ser en höst med en massa stormar i Latinamerika och USA. Det kan påverka. Vi har också hört att man ritar om atlasen därför att klimatförändringarna ger effekter på länder och så vidare. Detta måste diskuteras även av utrikesministrar, inte bara av miljöministrar. Det är en typisk viktig fråga som Sverige kan lyfta fram i de här samtalen.

Anf. 11 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Alldeles riktigt – de senare frågorna finns inte på dagordningen för detta möte. Det finns skäl till det. Vid det senaste toppmötet – jag tittar nu desperat omkring mig – har jag för mig att vi gav ett uppdrag åt Solana att lägga fram en rapport om just detta. Den har vi ännu inte, men de möjliga säkerhetspolitiska långsiktiga konsekvenserna av klimatförändringarna finns alltså i processen, om än inte just vid detta möte. De är betydande. Det gäller inte bara klimatförändringar eller miljöförändringar. Jag var som sagt nere i Tchad. Tchadsjön har i dag en areal som är en tiondel av vad den var tidigare. Det är inte riktigt klimatförändringar som det handlar om, utan det handlar helt enkelt om överutnyttjande av vatten. Man tar ut för mycket vatten. Men det leder i sin tur till andra förändringar.

Det här har diskuterats. Jag tror att FN:s generalsekreterare är i Tchad i morgon. Förutom att ägna sig åt fredsprocessen skulle han också titta på sjön. Han blickar väl ut över vattnet och säger något ryktbart om vad man ska göra åt detta. Det är exempel på frågor som är viktiga. Men de återkommer som sagt på dagordningen.

När det gäller Burma har vi gjort ett uttalande. Det är alltid något. Jag vet inte om det förändrar den burmesiska verkligheten så mycket. Vi kan bara ha framgång här om vi har de regionala aktörerna. Det är Indien och Kina. Det var väl kineserna som var först med att bygga en pipeline för de stora gastillgångarna. Ryssarna är inne också. Det har att göra med deras energibehov och säkerhetsfrågor. Jag tror att kineserna bygger en hamn. Då vill indierna ha sin relation till Burma.

Sedan har vi Aseanstaterna. Vi hade ett utrikesministermöte i Hamburg, där vi hade alla de asiatiska staterna. Där hade vi med den burmesiske utrikesministern. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

När de är med på de där mötena tar vi alltid upp frågan och diskuterar saken. Det är i alla fall en sak vi kan göra. Sedan har vi dialogen med Indien och Kina och med de regionala aktörerna. Vi gör också markeringar i de egna uttalandena, både i den europeiska unionen och nationellt – vi gjorde som sagt ett eget nationellt också.

2006/07:40
6 september

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag ska säga att det mycket riktigt i punkt 41 i slutsatserna från toppmötet under midsommarhelgen finns en uppmaning till den högre representanten och kommissionen att samarbeta i frågan om klimat och säkerhet och dessutom återkomma med en rapport i vår.

Anf. 13 HILLEVI LARSSON (s):

När det gäller Iran tror jag att det är väldigt viktigt att inte bara tala om kärnvapen och det eventuella hotet mot omvärlden, för då ger man dessutom amerikanerna vatten på sin kvarn. Vi vet inte vad som händer i framtiden, men kanske kommer till och med en invasion att ske. Jag tror att det skulle vara väldigt olyckligt för utvecklingen både i Iran och i hela världen.

Det finns verkligen saker att anmärka på när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter i Iran. Det är egentligen helt horribelt hur det står till. Till och med barn och ungdomar riskerar att bli avrättade för till exempel homosexualitet, otrohet, påstådd otrohet – det räcker – och så vidare.

Jag vill också leda in diskussionen på Kina. Där sker också väldigt mycket kränkningar mot mänskliga rättigheter och demokrati. Kineserna avrättar fler än något annat land i världen. Det är dessutom politiska avrättningar i många fall.

Jag vet inte om det här kommer upp på mötet, men jag tycker att det hade kunnat vara lämpligt inför OS i Kina att på något sätt göra en markering och ta tillfället i akt att försöka påverka utvecklingen, när nu mediernas uppmärksamhet är vänd mot Kina. Man kanske inte ska gå så långt som att bojkotta det hela, även om det nu pågår en fackelstafett, som kommer bland annat till Sverige och som kräver detta. Men man borde ta tillfället i akt och markera att det är oacceptabelt som det står till och därmed ta chansen att påverka utvecklingen. Man kan ju ifrågasätta att OS över huvud taget förlades till Kina från början, men nu är det som det är. Det gäller att försöka göra det bästa av saken.

Anf. 14 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Frågan om Iran står som sagt på dagordningen. Om det blir så mycket diskussion om detta är mer tveksamt, skulle jag säga. Men låt mig säga att jag håller alldeles med om att det inte bara handlar om kärnvapen, även om jag fruktar att det är nyckelfrågan som kommer att avgöra mycket annat.

Men vi ska ha klart för oss att den dialog som vi har vad gäller denna fråga handlar om så mycket mer. Den interna utvecklingen i landet är förfärlig. I de flesta länder i världen tycker jag nog att man kan säga att det sker en långsam förbättring även om det är eländigt. Här är ett fall där vi ser försämringar. Zimbabwe är ett annat, där vi också ser tydliga, dramatiska försämringar. Då måste vi kunna påtala detta på ett mycket tydligt sätt, och det har vi gjort i en rätt tydlig dialog med både offentliga uttalanden och interna sådana. Kabinettssekreteraren hade den iranske ambassadören uppe mitt i sommaren till exempel. Vi har också haft dialoger under de allra senaste dagarna om detta.

Tillbaka till Irakfrågan. Ska vi få någon typ av stabilitet i hela detta område, Persiska gulfen – eller Arabiska gulfen, det är som bekant en

diskussionsfråga vad det heter – Irak och annat måste vi engagera Iran i en regional säkerhetsdialog. Jag sade någonstans – efter Irakbesöket tror jag – att det inte går att stabilisera Irak samtidigt som man destabiliserar Iran. Det är helt enkelt inte möjligt. Hur vi ska lösa den ekvationen vet jag inte för ögonblicket. Kunde vi lösa upp motsättningen om kärnvapenfrågan skulle det göra det möjligt för oss att gå in i en helt annan dialog med regimen, eländig som den är.

Men nu är vi i ett läge där vi är lite låsta men ska försöka åstadkomma öppningar. Det handlar om MR-dialogen, men också om de regionala säkerhetsperspektiven. Jag tror att detta är en av de allra mest besvärliga och viktiga frågor som ligger framför oss. Kanske inte i år, men nästa år skulle jag sätta den väldigt högt på den allmänna bekymmerslistan.

Kina och dödsstraffet är en fråga där vi som bekant har en mycket hög profil ända sedan sammanträdet med kommissionen för mänskliga rättigheter i Genève i början av året. Vi hade också en dialog med kineserna i samband med att president Hu Jintao var här. Då fortsatte vi dialogen som var fokuserad på just dödsstraffet – förutom de andra fall vi tog upp.

EU kommer nu att försöka lansera ett initiativ i FN:s generalförsamling om dödsstraffet generellt. Det är alltså generellt, inte riktat mot just Kina utan mot alla som tillämpar dödsstraffet. Men, som sagt, såvitt vi kan förstå avkunnas fler dödsdomar i Kina än någon annanstans. Om de känner sig speciellt träffade av resolutionen är det väl att betrakta som positivt.

Vi hade en mycket bra interpellationsdebatt i riksdagen förra veckan då Mona Sahlin och jag diskuterade de olika framgångsvägar som finns i denna fråga specifikt, i frågor om mänskliga rättigheter i största allmänhet och kanske också med fokus på den dödsstraffsfråga som jag tycker håller på att utveckla sig till en viktig svensk profilfråga internationellt.

Anf. 15 MIKAEL CEDERBRATT (m):

Med hänsyn till besöket i Irak skulle jag vilja höra utrikesministerns bedömning av läget i norra Irak. Det har ju direkt bäring på Sverige både vad gäller flyktingströmmar och vad gäller utvisning och avvísning från Sverige.

Anf. 16 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Ja, vi hade egentligen tänkt besöka även norra Irak. Det ingick i planeringen. Nu blev det inte så av en lång rad olika skäl, men det står fortfarande på programmet.

Här har vi anledning att lite speciellt utveckla relationerna inom ramen för de allmänna relationerna med Irak. En poäng med att åka till Bagdad var att det skulle bana väg för att därefter kunna åka till exempelvis Irbil. Vi kunde ju inte åka till Irbil innan vi hade varit i Bagdad – av uppenbara skäl. Jag har därför inte så mycket att säga för ögonblicket.

Vi har haft en del incidenter av säkerhetsnatur där. Det är besvärligt vad gäller flygförbindelserna. Jag hoppas att det kan lösas sig. Vi har en del, inte nödvändigtvis på den bilaterala agendan, mycket besvärliga frågor som återstår vad gäller Kirkuks status, artikel 104 i den temporära grundlagen, i samband med gränsdragningen mellan de kurdiska och de

sunnarabiska områdena. Där riskerar olika minoriteter, inte minst kristna, att komma i kläm. Jag tror att vi där har anledning att föra en intensivare dialog både med de kurdiska myndigheterna och med det som kan finnas av sunnarabiska myndigheter i just dessa områden.

Flyktingfrågan är en separat fråga. Vi har ett intresse av att få ett återvändandeavtal och ett återtagandeavtal vad det lider. Vi tar emot ett mycket stort antal irakiska flyktingar. Det sker en individuell prövning på särskilt sätt. Den alldeles överväldigande majoriteten av dem får stanna, men det är klart att det finns fall som inte uppfyller de krav vi har på flyktingstatus, och då måste det finnas möjlighet att återsända dem till de områden i Irak där vi bedömer att möjligheterna till att leva ett relativt normalt liv fortfarande är förhållandevis goda. Det var en punkt som vi diskuterade rätt utförligt med framför allt utrikesministern men även med premiärministern.

Anf. 17 SONIA KARLSSON (s):

Fru ordförande! Jag ville fråga om regeringens EU-arbetsprogram för hösten 2007. Det finns med i dagens handlingar. Jag skulle vilja fråga när vi har möjlighet att diskutera det eller om jag kan ta upp en fråga här i dag som bekymrar mig lite grann.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Det går bra i den utsträckning det gäller utrikesfrågor. Vi tar upp frågan så får vi se. Sedan svarar utrikesministern i den mån han vill och kan. Statssekreterare Jonsson kan göra en liknande bedömning om det till exempel gäller horisontella frågor.

Anf. 19 SONIA KARLSSON (s):

Jag har flera synpunkter men jag ska bara ta upp en. Det gäller val av lag för skilsmässa. På s. 13 i de handlingar vi fått står: "Regeringen förordar i första hand att några lagvalsregler inte antas eftersom regler som innebär att möjligheten att få skilsmässa i svensk domstol skulle inskränkas för vissa grupper." Eftersom det står "i första hand" undrar jag vad som är "i andra hand". Det finns inte med. Jag skulle vara nöjd med att detta är vad regeringen förordar och att det inte finns något alternativ. Det är nu väldigt otydligt. Detta är en mycket viktig fråga som vi varit överens om över partigränserna.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Då skulle jag först vilja säga att vi har justitiefrågor på agendan vid EU-nämndens sammanträde nästa fredag och rekommenderar Sonia Karlsson att återkomma även då. Men visst lämnar jag ordet till utrikesministern.

Anf. 21 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag skulle vilja kunna svara, men jag kan inte det.

Fru ordförande! Vi antecknar frågan och tar den med oss till Justitiedepartementet där den hör hemma. Om den ska ställas inom ramen för nämnden får det ske när justitieministern är här.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Ja, och jag rekommenderar att vi återkommer till den nästa fredag. Jag skulle vilja rekommendera generellt dels att nämndens ledamöter sparar och läser arbetsprogrammet, dels har det i bakfickan vid möte med respektive minister. Det är så vi har att bevaka regeringens arbete i EU-frågor framöver.

Anf. 24 SONIA KARLSSON (s):

Jag vill bara nämna att jag läst programmet inför dagens sammanträde.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Utmärkt. Det hoppas jag är en erfarenhet som Sonia Karlsson delar med nämndens övriga ledamöter.

Anf. 26 KERSTIN LUNDGREN (c):

Eftersom Turkiet kommer att vara närvarande vid Gymnichmötet undrar jag om det finns någonting att säga vad gäller möjligheterna att komma vidare i Turkiets medlemskapsförhandlingar och diskussionen och kontakterna med Frankrike och deras inställning i den frågan.

Anf. 27 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Inte mycket, men i alla fall lite. Vi har haft en diskussion kanske framför allt mellan utrikesministrarna i de länder som har samma inställning som vi. Jag publicerade häromdagen en gemensam debattartikel med den italienske utrikesministern D'Alema i internationell press, och jag hade också ett längre samtal med min brittiske kollega häromdagen.

Vi ska titta på möjligheterna att lirka upp olika frågeställningar. Det finns åtskilligt att lirka upp, alltifrån Cyprenfrågan till att ge ökad skjuts åt reformprocessen internt i Turkiet, och att sedan komma tillbaka till den franska inställningen.

President Sarkozy höll ett utrikespolitiskt linjetal i början av förra veckan som kan tydas som att där finns en öppning, om än inte alldeles tydligt. Vi strävar efter att gå in i en fördjupad dialog med Frankrike om vad detta egentligen kan innebära. Jag tror inte att det kommer att bli så mycket av det på detta möte.

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Cyprenfrågan nämnde jag också. Vi kommer att ha ett informellt möte i anslutning till FN:s generalförsamling för att se hur vi kanske kan börja lirka med den. Nu har vi presidentval i Cypern i februari, vilket kanske gör att förhandlingsutrymmet just nu är rätt begränsat.

Vad gäller reformprocessen internt i Turkiet får vi väl se hur den förs framåt.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag haka på med en fråga. Enligt den information jag fått från ordförandeskapet är Frankrike utlovat att ta upp och diskutera frågan om Europas gränser vid toppmötet till jul. Min farhåga är att det syftar till att på något sätt låsa utvidgningsfrågan. Är den fortfarande på tapeten, och vad kan Sverige i så fall redan nu göra för att inte låsa utvidgningsfrågan felaktigt eller i onödan?

Anf. 29 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Den franska linjen är att de vill ha något slags grupp av vise män; jag utgår från att de inte har några principiella invändningar mot visa kvinnor, men det vet jag inte.

Det ska handla om Europas framtid. Jag tror, om jag inte missminner mig, att de nu talar mer om framtid än om gränser. Vi får i alla fall notera förändringarna till det bättre. Jag vet inte riktigt hur frågan har förts framåt. President Sarkozy skulle ha ett samtal med kommissionspresidenten Barroso i förra veckan, men vad det slutade i vet jag faktiskt inte.

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Det kommer på ett eller annat sätt att bli en process fram till toppmötet i december. Vad den kommer att landa i vet ingen, men något kommer den att landa i. Sedan binder fransmännen det hela till frågan vilka kapitel man kan öppna och vilka man inte kan öppna. För att ytterligare komplicera bilden har vi dessutom de åtta låsta kapitlen som rör tullunionen och som i praktiken är kopplade till Cyprenfrågan. Det är alltså en rätt mångfasetterad materia i sydöstra Europa – även Kosovo kan föras till denna bild – som måste föras framåt under det närmaste året för att det inte ska gå alldeles i baklås.

Jag glömde svara på frågan om svenska prioriteringar. Problemet med det är väl att allting är prioriterat eftersom vi är ganska aktiva på nästan alla dessa områden, inte minst på de områden som vi nu nämnt.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Eftersom det är fråga om ett informellt möte har vi inga formella beslutspunkter att ta ställning till. För nämndens del tackar vi så mycket för informationen och önskar lycka till på mötet. Vi får säkert anledning att träffa utrikesministern snart igen. Tack för i dag!

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Låt mig börja med att säga att det finns ett Ekofinherdabrev. Det kom verkligen i sista minuten, i dag vid lunchtid. Om ni inte sett det ligger det dukt på bordet.

Vi hälsar statssekreterare Per Jansson med medarbetare välkomna till nämnden. Skälet till att han finns här är att det är han som åker till mötet. Samtidigt är finansministern förhindrad att komma i dag. Mötet i fråga är alltså det informella ministermötet nästa vecka.

Först tar vi upp punkten om återrapport från ministerrådsmötet den 10 juli ifall någon till exempel önskar ställa frågor om det. Rapporten har blivit utsänd, vill jag minnas. Om någon vill fråga något går det bra nu.

Anf. 32 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag kan fråga om en sak som avhandlades under mötet i Bryssel, enligt vad jag sett i tidningarna. Det gäller frågan om chef för Internationella valutafonden. Det fanns inte med i återrapporteringen vad jag sett. Det skulle vara intressant att höra vad som hände i den delen av mötet.

Anf. 33 Statssekreterare PER JANSSON:

Jag deltog inte själv vid mötet, och du hade ju en interpellationsdebatt med Anders Borg. Jag har egentligen inget att tillägga utöver det. Anledningen till att det inte finns med i återrapporteringen är att det är brukligt att man återrapporterar om dagordningspunkterna. Det här var en punkt vid frukostmötet och alltså inte med som en dagordningspunkt.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Den frågan kommer säkert att återkomma alldeles strax eftersom den också finns med i herdabrevet inför mötet.

Anf. 35 LEIF PAGROTSKY (s):

Det är alldeles tydligt av vad som har rapporterats att det fattades ett beslut. Det beslutet har bundit Sverige sedan dess.

Finansministern valde att inte nämna det för oss när han var i EU-nämnden dagarna före mötet. Att sedan därefter inte ens återrapportera för nämnden och berätta vad som hänt tycker inte jag är acceptabelt.

Jag tycker inte att det är tillräckligt att bara få höra att det har varit en interpellationsdebatt. Den handlade om sakfrågan. Min fråga gällde vad som ska ske härnäst. Jag ställde inte frågor om detaljer kring hur mötet gick. Det räknade jag med att vi skulle få här i dag på EU-nämnden.

Jag vill insistera på att önska en redovisning av vad som hände i den delen av mötet, och eftersom finansministern var ensam, verkar det som, kanske vi kan be att finansministern kommer hit och lämnar den redovisningen till riksdagen.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Vad gäller vad som kommer att ske härnäst kommer vi att återkomma till det under nästa punkt. Det insisterar jag på, liksom att det är statssekreterare Jansson som vi har här nu. Finansministern är ju också en flitig gäst i nämnden annars.

Vad gäller utvecklingen i den här frågan framöver återkommer vi till den alldeles strax.

Har vi några ytterligare frågor om återrapporten från det gångna ministerrådsmötet?

Anf. 37 KARIN GRANBOM (fp):

Jag har en fråga som gäller punkten om ordförandeskapets arbetsprogram. Vid förra mötet sade finansministern att han skulle lyfta fram frågan om ekonomiska styrmedel i miljöpolitiken därför att han tyckte att det portugisiska ordförandeskapet inte nog hade tryckt på detta. Jag undrar: Vad blev reaktionerna på Anders Borgs inlägg där?

Anf. 38 Statssekreterare PER JANSSON:

Eftersom jag inte var med på mötet skulle jag uppskatta om vi fick möjlighet att återkomma i skriftlig form om det, om det fungerar.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Det är en utmärkt form för att besvara frågor som ställs här.

Anf. 40 SONIA KARLSSON (s):

Det här gäller ju ändå återrapporten från den 10 juli. När vi hade EU-nämnden handlade det om de offentliga finanserna i EMU. När jag sedan läste återrapporten tyckte jag att det som EFK-ordföranden Musca tog upp angående kommissionens meddelande om de offentliga finanserna var intressant. EFK ansåg att flera förslag var mycket känsliga. De gällde mera subsidiaritetsprincipen, tror jag. Det var saker som gällde nationella parlament, nationella budgetramverk och kvalitet i de offentliga finanserna. Med tanke på det som redovisas i den här rapporten tycker jag att det är viktigt att vi vid kommande möte får möjlighet till uppföljning av det här, om nu inte statssekreteraren kan svara i dag. Jag tycker att det är ny information jämfört med vad vi fick vid sammanträdet.

Anf. 41 Statssekreterare PER JANSSON:

Jag har bara en fråga. Du vill alltså att det ska utvecklas bättre, eller vad är önskemålet?

Anf. 42 SONIA KARLSSON (s):

Jag undrar vad regeringen och statssekreteraren anser om EFK-ordförandens synpunkter och om de har någon bäring på våra svenska synpunkter.

Anf. 43 Statssekreterare PER JANSSON:

Jag beklagar, men eftersom jag inte var med på mötet så besitter jag helt enkelt inte den informationen, men vi kan gärna återkomma även i den frågan i skriftlig form, om det fungerar.

Jag har en ordningsfråga. Jag tycker inte att vi kan se det som en återrapport eftersom vi inte kan få svar på några frågor över huvud taget. Jag har full respekt för att statssekreteraren inte kan svara eftersom han inte var med, men vi kan inte kalla det här för en återrapport när vi inte kan få något besked om egentligen någonting.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Jag föreslår att vi går oppositionen till mötes i den punkten för att få slut på den här diskussionen och bordlägger frågan om återrapport från ministerrådsmötet den 10 juli och i stället tar upp den vid nästa Ekofin-samråd i nämnden. Kan vi göra så? Svaret är ja.

Då går vi in på den delpunkt som gäller information och samråd inför det informella ministermötet nästa vecka. Det är alltså inför detta som det är ett herdabrev utsänt, men först i dag under dagen. Det är utdelat på borden. Statssekreteraren ska känna till att det lyckades dimpa ned i sista stund här, liksom säkert även på departementet. Just därför kanske statssekreteraren vill kommentera detta och vad som i övrigt ligger framför er på mötet.

Anf. 46 Statssekreterare PER JANSSON:

Vi beklagar förstås att det här har kommit så sent. Det är tyvärr processer som vi inte riktigt styr över. Vi fick det vid elvatiden i dag, tror jag, och skickade då skyndsamt över det. Dock delade vi ett skriftligt dokument där vi så att säga hade lyssnat in oss på vilka punkter som skulle komma. Vi kan konstatera, när vi tittar på brevet, att det stämmer väl överens. Jag tror inte att det är några större bekymmer.

De punkter som kommer upp vid det här informella mötet gäller kvaliteten inom offentliga finanser, en fråga rörande clearing och avveckling, det ekonomiska läget, årsmötena i IMF och Världsbanken och en fråga rörande finansiell krishantering. Det jag hade tänkt göra är att i tur och ordning gå igenom dessa punkter och informera om dem.

Om jag då får börja med kvaliteten i de offentliga finanserna kan jag säga att detta är det portugisiska ordförandeskapets temaärende för detta möte. Man ska tolka ordet "kvalitet" med en bred innebörd. Det rymmer i princip en bra ekonomisk politik för samhällsekonomin. Det gäller välorganiserade myndigheter och modern analys, utvärdering och uppföljning av statsfinanserna.

Det här är ju en fråga som Sverige har jobbat länge med i olika sammanhang, och jag har för avsikt att försöka delta aktivt i den här diskussionen. Jag tror att det kan vara värdefullt för andra till exempel att få höra en del om svenska erfarenheter när det gäller effektivisering av förvaltning av system eller kanske lite erfarenheter från reformer i budgetramverket.

Anf. 47 SONIA KARLSSON (s):

Vi fick ju i går kväll det här på engelska om modernisering av den offentliga administrationen, och det ligger väl inom det temaämne som har med offentliga finanser att göra. Därför vill jag ställa en fråga.

I slutet av det dokumentet, på s. 11, finns tre frågor som man vill ta upp med ministrarna. Min undran gäller då vad regeringen tänker svara på de tre frågorna.

Anf. 48 Statssekreterare PER JANSSON:

Detta är ju ett informellt möte. Jag räknar med att det kommer att finnas utrymme att delta mer eller mindre aktivt i olika frågor. Min plan är, som jag sade, att göra ett inlägg på temat av våra erfarenheter när det gäller effektivisering i offentlig förvaltning eller system eller möjligen budgetramverket.

Jag tänker mig att man får följa lite grann hur diskussionen blir och se vilken typ av inlägg som kan tänkas passa. Jag väntar mig en öppen diskussion som så att säga inte landar hårt i några slutsatser egentligen.

Anf. 49 ULLA ANDERSSON (v):

Fru ordförande! När jag fick de här handlingarna i dag på lunchen blev jag lite full i skratt. För mig är inte EU precis synonymt med minskad byråkrati. Jag tycker att det är en väldigt konstig instans som tar ett sådant initiativ. EU har ju väldigt mycket att jobba med självt i den frågan.

Ytterligare en aspekt på det är att man inte heller har en så väl fungerande revision, och då kan man ju också fundera över hur man kan jobba med offentliga finanser över huvud taget.

Om man tittar på det här underlaget kan man se att goda exempel tas upp, till exempel Finland som ska minska antalet anställa med 8 procent framöver. Man tar upp Frankrike som ska tillsätta varannan anställd vid pensionsavgångar, och så vidare. Det är märkligt när man pratar om kvaliteten i de offentliga finanserna, tycker jag, att man tar upp goda exempel utan att ens ha gjort någon form av utvärdering eller konsekvensanalys av de reformer som föreslås. Jag tänker på till exempel demokratiperspektiv, kvalitetsperspektiv, rättssäkerhet och så vidare. Jag tänkte höra lite om det är sådana frågor som regeringen kommer att lyfta upp här.

Det finns ytterligare en fråga. Jag ser att Sverige har tagit upp två exempel som man jobbar med, och det är friskolor och, såvitt jag förstår, kundvalssystemet inom äldreomsorgen. Det är ju också två system som är väldigt kända för att öka administrationen och byråkratin och medföra en fördyrning, minskad demokrati och minskad demokratisk styrning. Det skulle vara väldigt intressant att höra varför regeringen har lyft upp just de två projekten i denna fråga.

Anf. 50 Statssekreterare PER JANSSON:

När det gäller att den här frågan lyfts upp över huvud taget är det ju Portugals initiativ. Jag tror att man ska se det lite grann mot bakgrund av att man där kanske inte har haft en extremt väl fungerande förvaltning i alla avseenden. Det här speglar väl en ambition från deras sida att så att säga komma någonvart på området mer än något EU-allmänt, skulle jag gissa.

När det gäller de frågor som du nämnde explicit måste jag säga att jag inte riktigt vet svaret. I de diskussioner där jag har varit med har detta inte varit frågor som vi har framfört. Du har säkert rätt, men jag får titta på det helt enkelt och återkomma.

Jag föreställer mig inte att man kommer att ha en väldigt konkret diskussion om enskildheterna, utan det blir en ganska rund diskussion. Jag tycker att mycket av det som hänt i Sverige när det gäller budgetreformerna är värt att lyfta fram, men det blir ju inte specifika frågor, utan det kommer att handla mer om den institutionella ramen och hur det ligger till.

Anf. 51 ULLA ANDERSSON (v):

Det här är ju exempel som är utskickade till EU-nämnden från det arbete som pågår. Lyfter man upp goda exempel vill man troligtvis att andra länder ska titta på dem och lära sig av dem. Då finner jag det märkligt att man lyfter upp exempel som man inte ens vet resultatet av. Sverige har ju tydligen också lyft upp exempel som man jobbar med och som vi på olika sätt analyserar.

Jag kan förstå att det är ett informellt möte – man kanske mera runddiskuterar – men det finns ju ett skriftligt underlag som är utskickat, och då måste det ju finnas någon mening med det också.

Anf. 52 Statssekreterare PER JANSSON:

Jag har inte rest de frågorna, men jag ska titta på hur de har kommit till och så får vi återkomma.

Anf. 53 SONIA KARLSSON (s):

Fru ordförande! Jag tycker ändå att det är lite anmärkningsvärt. Vi fick ju det här i går kväll, och jag satt med min dåliga engelska och läste igenom det och trodde ändå att regeringen själv, som har skickat in uppgifterna, hade kännedom om det.

Precis som Ulla tar upp kan man ju tycka att vi kanske kunde ha nämnt 24-timmarsmyndigheten och sådant som innebär effektiv service, att man sparar pengar och liknande saker. Jag tror att det finns många exempel som man hade kunnat föra till.

Anf. 54 Statssekreterare PER JANSSON:

Det gör det säkert.

Anf. 55 ULF HOLM (mp):

Det här mötet ska innehålla en informell diskussion utifrån det diskussionsunderlag, eller vad man nu ska kalla det, som vi har fått utsänt och som vi har försökt knäppa igenom på vår engelska. Det står i utskicket att man inte ska anta några slutsatser nu, men det förväntas göras senare under halvåret. Då är ju frågan: Har ni någon idé om ungefär vad det är för sorts slutsatser som portugiserna är ute efter och hur vi i så fall ska förhålla oss till de sakerna? Ni måste ha någon sorts idé om detta och i så fall vad vi ska prioritera och lyfta fram i den diskussionen. Det är kanske precis som du säger när du berättar vilka frågor du vill att Sverige ska lyfta fram.

Anf. 56 Statssekreterare PER JANSSON:

Jag sade att det här området, kvalitet och offentliga finanser, förgrenas i ett antal delområden, där detta med modernisering av offentlig

sektor är en del. Då kommer de olika områdena att beredas i ordning, och sedan får man se var den diskussionen landar. Jag kan inte göra en prognos om exakt vad vi står där nu i det här läget, men vi kommer ju tillbaka i oktober och det kommer att vara en diskussion före. Sedan får man se.

Anf. 57 ULF HOLM (mp):

Utifrån diskussionsunderlaget: Tycker du att de frågor som tas upp här egentligen är någonting som EU ska bestämma över och att man ska ta ett sådant här program? Om det till exempel finns exempel på friskolorna i Sverige, som jag tycker är bra: Tycker du att EU ska börja argumentera och sätta upp ramverk för detta och hur det ska kunna effektiviseras?

Anf. 58 Statssekreterare PER JANSSON:

Vad det hela handlar om är ju ett erfarenhetsutbyte. Man kan helt enkelt lära av vad andra länder har gjort bra på många områden. Det är mer en sådan process och inte att man ska sitta och fatta beslut om olika saker på det sättet.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen även inför detta informella möte. Det är inte mer att göra i beslutsväg, så att säga. Sedan har vi säkert anledning dels att återkomma skriftligt i de frågor som vi har diskuterat här, dels att återkomma till nämnden vid nästa Ekofinsamråd. Men tack så mycket för informationen, och tack, statssekreteraren med medarbetare, för i dag!

Anf. 60 Statssekreterare PER JANSSON:

Ursäkta mig, det här var bara första punkten.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Förlåt. Jag trodde att vi tog dem i klump. Då kan vi fortsätta.

Anf. 62 Statssekreterare PER JANSSON:

Jag var kanske oklar, men första punkten på dagordningen gällde kvaliteten i offentliga finanser. Den andra punkten gäller clearing och avveckling, som då är sista ledet i en värdepapperstransaktion – det vill säga när ägarbytet redan genomförts.

Bakgrunden till den här diskussionen är att transaktionskostnaden för den typen av saker i Europa är hög, flera gånger högre än till exempel i USA. Ett skäl till att det är på det sättet är avsaknad av gemensamma principer och regler. Standarder på området skulle nog föra detta framåt en hel del.

Det har hänt en hel del på den privata sidan men betydligt mindre när det gäller den offentliga delen. Här är läge att flytta fram positionerna en del. Det här är en viktig del i att skapa en integrerad europeisk finansiell marknad som också kan konkurrera med den amerikanska. Vår inställning är att det är bra att sträva efter gemensamma regler och standarder.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Är det någon som vill kommentera i *denna* punkt? Nej. Då går vi vidare.

Anf. 64 Statssekreterare PER JANSSON:

Tredje punkten rör det ekonomiska läget. Det här är kanske den mest spännande punkten på dagordningen. Man kan vänta en ganska livlig diskussion. Det är inte minst på grund av turbulensen på den finansiella marknaden den senaste tiden och vad det som händer i USA kommer att betyda i förlängningen för Europa.

Jag var i går på ett EFK-möte, ett organ som förbereder en del Ekofinfrågor. Där hade jag möjlighet att lyssna till ECB:s och kommissionens bedömningar när det gäller att göra mindre nedskrivningar av sina bedömningar. Men det mesta av de illavarslande sakerna ligger mer i riskbilden. Det är för övrigt också en bedömning som OECD delar, som i går kom ut med sin prognos.

Det är ungefär samma bedömning som också regeringen gör. Det är värt att lyfta fram att ur svenskt perspektiv kan man förvänta sig att Sverige kan klara sig förhållandevis väl. Det finns ett antal skäl. Ett är att det handlar mycket om *subprime*-låneproblem. Det gäller lån där den vanliga kreditprövningen inte sker. Den andelen i Sverige är mycket liten i förhållande till andra länder. Det är ett skäl att förvänta sig att vi kan klara detta bättre.

Vi står också starkt i utgångsläget jämfört med många andra länder. Vi har bra ordning i statsfinanserna, och det är god tillväxt. För svensk del borde vi klara oss relativt bra. Det är klart att det finns risker. De potentiella effekterna är stora om något händer. Det är osäkert. Men bedömningen tyder på att det är mest mindre nedrevideringar av tillväxten som kan bli aktuella.

Anf. 65 ULLA ANDERSSON (v):

Det här är ett tema som kommer att diskuteras mycket framöver.

Alldeles nyligen kunde vi läsa – jag kommer inte ihåg var – att man var orolig för bankernas egna redovisningar. Det är svårt att se igenom vilka riskkalkyler de har och hur stor kapitaltäckning de har bakåt. Hur säkra är ni egentligen på hur det ser ut i det svenska bankväsendet över huvud taget? Finns det en större bubbla bakom än vad som syns utåt? Finns någon oro där från regeringens sida?

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

I den utsträckning det berör det informella Ekofinmötet kan statssekreteraren gärna kommentera.

Anf. 67 Statssekreterare PER JANSSON:

Jag kan gärna säga något snabbt. Jag är på intet sätt en expert i dessa saker. Jag kan säga allmänt att jag tror att den kris vi hade i Sverige i början av 90-talet har gjort att vi har dragit lärdomar som andra länder

inte har gjort. Vi har en väl utbyggd tillsynsverksamhet som är bättre än i många andra länder. Hur det ser ut med problem i enskilda banker har jag ingen möjlighet att kommentera.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till sista avsnittet.

Anf. 69 Statssekreterare PER JANSSON:

Det är den näst sista punkten om årsmötena i IMF och Världsbanken.

Det här handlar om att klarera EU-ländernas gemensamma position inför årsmötet. Ekofinordföranden, Portugals finansminister Santos, kommer att framföra positionen i ett tal i Washington. Jag skulle gissa att den viktigaste frågan i detta är den reform som nu pågår när det gäller röststyrka och inflytande i IMF. Det handlar i grunden om att uppdatera IMF-systemet mot bakgrund av skeenden i världsekonomin under de senaste tre decennierna. Styrkeförhållandena har ändrats betydligt. Kina och andra länder växer fram betydligt. Reformen går ut på att öka inflytandet som utvecklingsländerna har och även så kallade dynamiska ekonomier, det vill säga snabbväxande ekonomier.

Det här är något som vi har stött aktivt. Det är bra att förändringarna görs. Det blir otidsenligt att ligga fast med de gamla strukturerna som har präglat detta system. Vi hoppas på en enkel och transparent lösning för röstfördelningssystemet. Den formel som används är lite tricksig. Det är lätt att det blir krångligt. Vi hoppas att det ska bli en enkel, transparent och långsiktigt hållbar lösning.

Anf. 70 ULF HOLM (mp):

Jag antar att vi kommer att samråda om detta mer formellt längre fram, att detta bara är en allmän diskussion. Det är kanske mer en fråga till presidiet. Jag vet inte.

Finns det egentligen enighet bland EU-länderna kring upplägget? Jag delar huvudsakligen den svenska regeringens uppfattning om de förändringar som du redogjorde för, men hur är läget bland de andra länderna i EU?

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Jag vill svara på den första delen i Ulf Holms fråga och skicka med en följdfråga till statssekreteraren.

Min uppfattning är att vi inte har skarpa beslut framför oss på just det här mötet. Därför behöver vi inte beslutssamråda i till exempel den här frågan. Visst hinner vi ha vanligt beslutssamråd innan ni får skarpt slutläge i detta? Annars måste vi fundera lite till i presidiet.

Anf. 72 Ämnesrådet PETER HOLMGREN:

Det planeras ett gemensamt möte mellan finansutskottet och utrikesutskottet dit finansministern kommer och redovisar de frågor som ska upp vid årsmötena.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Därtill samråder vi närmast om Ekofin den 5 oktober. Hinner riksdagen sammantaget hantera detta i sak i skarp beslutssamrådsform? Det är naturligtvis viktigt att så sker.

Anf. 74 Statssekreterare PER JANSSON:

Vi får återkomma till det. Jag antar det.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Då får vi be er kolla upp det å det snaraste och återkomma skriftligt till kansliet. Vi kan ändå inte fatta något skarpt beslut i dag. Det gör vi ändå inte. Vi skickar med till departementet att det är mycket viktigt att vi hinner beslutssamråda i riksdagen här, i finansutskottet eller i det sammansatta utskottet. Det är inte hela världen för mig. Det ska vara ett beslutssamråd i sakfrågan i riksdagen innan den slutgiltigt avgörs. Vi måste vara överens om att det är av vikt.

Anf. 76 Statssekreterare PER JANSSON:

Vi lovar att återkomma om detta.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Då till frågan.

Anf. 78 Statssekreterare PER JANSSON:

Man har processat frågan inom EU under en längre tid. Det har gått långsamt framåt. Det är oerhört knepigt och tekniskt. Det blir mer och mer tekniskt över tiden. Men det finns en gemensam EU-position där alla EU-länder ställer sig bakom det som kallas Singaporeöverenskommelsen. Den slår fast att utvecklingsländer och dynamiska ekonomier – man använder inte det begreppet i det sammanhanget – ska gynnas av reformer. Det uppfattar jag är en gemensam ståndpunkt som alla EU-länder ställer upp på.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Låt mig precisera det sista. Vi har hunnit sitta och viska lite i presidiet. Beslutssamråd inför slutgiltigt beslut i rådet måste faktiskt komma hit, alldeles oavsett vad ni har för er i fackutskott eller i sammansatta utskott. Det är helt klart. Sedan får ni fördela arbetet inför de respektive församlingarna, datumen och så vidare. Vi får inte missa beslutssamråd i EU-nämnden i frågan.

Anf. 80 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Det gäller några frågor om hur Sverige kommer att agera i diskussionerna och vilka frågor som kommer att lyftas upp. Det är positivt att frågan om röststyrkan lyfts upp och att man agerar för att de ekonomiskt fattigare ländernas röststyrka stärks.

Kommer Sverige att driva att frågan om tillsättningen av ledningen inom IMF och Världsbanken och reformer kommer upp på dagordningen? Finansministern deklarerade tidigare i våras efter en skriftlig fråga från mig att man kommer att agera från svensk sida att göra tillsättningen

mer transparent och i fortsättningen utgå från kompetens och inte nationalitet och medborgarskap, som är fallet i dag. Frågan är om man i dessa diskussioner kommer att driva att det ska vara EU:s gemensamma hållning inför årsmötena i Valutafonden och Världsbanken.

Min andra fråga är mer övergripande. Det skulle vara intressant att få veta hur diskussionerna ser ut och hur den svenska regeringen ser på frågan. Vi hade en genomgång i våras inför vårmötet för IMF och Världsbanken där det beskrevs en ganska dystert bild av tillståndet inom IMF. Man står inför omfattande finansiella och ekonomiska problem. Ett skäl till det är att en rad medelinkomstländer, bland annat Argentina och också Filippinerna, om jag inte missminner mig, har valt att betala tillbaka sina lån i förtid därför att de är så pass missnöjda med IMF:s verksamhet och vill bryta beroendet av framför allt IMF. Det innebär ett ganska stort legitimitetsproblem om en rad länder väljer att lämna Internationella valutafonden därför att de är missnöjda med verksamheten. Det skulle vara intressant att höra om diskussionerna om IMF:s och Världsbankens framtida roller kommer att lyftas upp.

Anf. 81 Statssekreterare PER JANSSON:

Nu ska vi ha den diskussionen, och vi får se vad diskussionen ger. Jag har lite svårt att så här i förväg säga vad diskussionerna kommer att mynna ut i. Anledningen till att jag tog upp reformfrågan är att man där klart kan gissa att den kommer att bli ett huvudnummer. Det är klart. Vad som därutöver tas upp har jag svårt att göra en prognos på.

Din första punkt om tillsättningen: Menar du de underrepresenterade länderna i Washington eller vad?

Anf. 82 HANS LINDE (v):

Fru ordförande! Min fråga avsåg tillsättningen av ledningen, cheferna. Det är en fråga som har diskuterats.

Anf. 83 Statssekreterare PER JANSSON:

Anders Borg förklarade i en interpellationsdebatt att vår linje är att det ska vara en transparent process och att det ska vara kompetens som ytterst styr. Det är en ståndpunkt som vi har försökt att driva i olika sammanhang, bland annat i den nordisk-baltiska valkretsen.

Anf. 84 LEIF PAGROTSKY (s):

Vad gäller Hans Lindes fråga har vi redan fått svar på den. Finansministern sålde ut den svenska positionen vid frukostmötet i Bryssel. Det blir ingen transparent process. Frågan kortslöts innan processen hade öppnats för nomineringar. Det hade redan deklarerats att det fanns en majoritet för en viss nationalitet. Vad personen hette verkade inte ha någon stor betydelse. Om en månad när finansministern kommer hit får vi förhoppningsvis information om vad som hände på mötet. Då är väl beslutet redan fattat i Washington.

Min fråga här gäller en annan sak. Detta är inte en fråga som enligt fördraget hanteras av EU. Det här är en fråga där vi från fall till fall kan välja om vi tycker att det ligger i vårt intresse att samordna med andra eller inte. Om det samordnas bör det passera här. Jag är glad för den

markering som ordföranden gjorde om att frågan bör passera här innan ställningstagande sker. Jag tolkar det som en rejäl näsknäpp åt dem som fattade beslut i juli utan att ens nämna frågan för oss, varken skriftligt eller muntligt – när vi nu har ställts inför faktum.

För att värdera detta inför framtiden är det bra att veta om det finns stora spänningar i frågan där vi i Sverige är överens över partigränserna att IMF ska öppnas för andra länder än de som var viktiga 1944 och att röstsiffrorna ska justeras. Kan det bli så att vi tvingas kompromissa eller underkasta oss de stora länderna – Frankrike – och sedan bara bli röstboskap åt dem? Kan det bli så att vi faktiskt får ett inflytande över frågan genom att samordna? Annars är det bättre att vi röstar själva och struntar i samordningen. Den är ju frivillig.

Jag vill höra hur regeringen värderar utsikterna till en framgångsrik utveckling. Jag hörde att det var stora spänningar, teknik och annat konsigt. Jag inser att de som ska avstå röststyrka inte tycker att det är så kul. Det har vi märkt i chefsfrågan.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Låt mig först få fört till protokollet att Leif Pagrotskys personliga tolkningar naturligtvis får stå för honom. Jag ville göra markeringen att när det är beslut på gång, som inte har samråts i riksdagen, ska de samrådas i riksdagen. Det är inte något märkvärdigt med det. Ord som näsknäpp får naturligtvis stå för Leif Pagrotsky.

Anf. 86 Statssekreterare PER JANSSON:

Vad jag förstår finns det två kandidater när det gäller *managing director*. Det är en tjej som har föreslagits av ryssarna och Strauss-Kahn. Frågan är inte avgjord. Jag uppfattar att det finns fler möjligheter än bara detta frukostmöte att driva positionen, vilket vi också har gjort. Bland annat driver vi i vår valkrets den gemensamma ståndpunkten om transparens. Det är inte bara ett enda forum, och jag uppfattar att vi har stått för den linjen.

Vad de andra länderna anser om transparens kan jag inte redogöra för i detalj, men jag har svårt att se att man liksom principiellt skulle vara emot något sådant.

Anf. 87 LEIF PAGROTSKY (s):

Förlåt, min fråga gällde röstfördelningens förändring.

Anf. 88 Statssekreterare PER JANSSON:

Ja, du hade två frågor egentligen. Detta var väl första delen. Sedan är det den andra delen. När det gäller reformen tror jag att det är precis som du säger. Det här är knivigt därför att det kommer att kosta för en del länder. Och man måste hitta en bra nyckel för något slags *burden sharing* som uppfattas som rättvis.

Det finns ändå uppslutning bakom grundprincipen, att det är vissa länder som måste vinna i röststyrka här – det har jag uppfattat är en princip som så att säga genomsyrar alla EU-länder. Därför har jag ändå gott hopp. Det är mer, tror jag, frågan om man kommer att lyckas att få en varaktig formel på plats som är transparent och enkel eller om det blir ett

krångligare system. Men jag tror att slutresultatet som kommer att levereras kommer att visa en förstärkning av röstandelarna för utvecklingsländer och för dynamiska ekonomier.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Detta om den punkten. Sedan ville statssekreteraren ta upp ytterligare en.

Anf. 90 Statssekreterare PER JANSSON:

Sista punkten gäller finansiell krishantering. Det handlar om att arbeta fram gemensamma principer för att hantera en sådan här gränsöverskridande bankkris som har systempåverkan.

Det finns en överenskommelse från 2005 som rör information och kommunikation på den här punkten. Avsikten är att kunna utvidga den och göra den mer konkret och fyllig. Dessutom finns det en förhoppning om att kunna komplettera det här med frivilliga överenskommelser mellan länder som berörs av sådana här kriser.

Det har skett ett arbete i en grupp, i EFK. Och vi har uttryckt stöd för det här arbetet. Vi tycker att det är bra att man försöker komma vidare på den här punkten. Det är en oerhört viktig sak att på något sätt ha spelregler på plats i förväg så att man inte sitter med skägget i brevlådan när någonting sedan händer.

Det kan handla om sådana saker som att bygga ett analytiskt ramverk för hur man bedömer och identifierar systemrisker. Det kan också handla om den här ansvarsfördelningen om kriser väl inträffar. Men det är en komplex fråga. Det är massor med diskussioner. Jag räknar med att det blir en hel del diskussioner även på det här informella Ekofinmötet, även om det så att säga inte kommer att handla om att fatta några beslut.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Är det något ytterligare statssekreteraren vill flagga upp inför detta informella möte?

Anf. 92 Statssekreterare PER JANSSON:

Nej tack, jag var klar där.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Då ser det ut att vara tomt på talarlistan för nämndens del. Då är det som sagt så att det vi har att göra här i dag är att tacka för informationen inför detta möte.

Jag önskar statssekreteraren lycka till. Sedan ses vi igen på kommande Ekofinsamråd här i nämnden så småningom.

Ville vice ordföranden lägga till något?

Anf. 94 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Ja, eftersom vi vet att Sverige emellanåt faktiskt binds upp även vid de informella mötena är det av största vikt att vi verkligen får information om regeringens ståndpunkter och hur man tänker sig att ta upp olika ärenden. Jag tycker nog tyvärr att statssekreteraren även i denna del har varit ganska svävande. Jag förutsätter att det inte beror på brist på respekt

för EU-nämnden, men det känns som att vi nu famlar väldigt mycket när det gäller vad som kommer att hända. Jag föreslår att vi på något sätt tar kontakt och hjälper statssekreteraren att kanske få mer kvalificerad eller annorlunda hjälp att kunna informera EU-nämnden. Det tror jag skulle vara väldigt fördelaktigt för oss alla.

Anf. 95 Statssekreterare PER JANSSON:

Har du möjlighet att ange lite mer konkret på vilken av punkterna du upplever att du inte fick någon bild av vad vi tycker?

Anf. 96 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Ja, jag tycker till exempel att det var ett väldigt lättviktigt svar på den fråga som Ulla Andersson tog upp. Det gäller de exempel som Sverige faktiskt har givit inför det här arbetet som Portugal ska driva. Då tar vi upp två exempel som för oss inte är särskilt bra exempel. Det handlar om att friskolor och kundval i äldreomsorgen skulle vara ett särskilt exempel på god administration i Sverige. Där fick vi ju faktiskt inget svar på om det verkligen var favoritexempel eller exempel över huvud taget. Jag tycker att det var en sak.

Sedan tycker jag kanske också att det var ett lite lättviktigt svar när det gäller *subprime*-historien. Det är faktiskt väldigt allvarligt. Även om vi kan säga att Sverige inte har de här dåliga krediterna är vi väldigt beroende av om Tyskland plötsligt får en stor bankkris.

Anf. 97 Statssekreterare PER JANSSON:

När det gäller den första frågan är ju detta inga beslutspunkter. Jag lovade att återkomma med varför just de där två frågorna restes, som jag nu inte kan svara på. Jag sade att jag inte har rest dem. Generellt kommer den där diskussionen att vara ganska allmänt hållen. Jag tror inte att det på något sätt är någon fara att det smugglas in saker som man behöver vara bekymrad över.

När det gäller *subprime*-frågan rör det ju liksom en analys av ett skeende i världsekonomin. Det är inte på något sätt en beslutsfråga. Jag vill inte på något sätt säga att jag tar jättelätt på detta. Jag ville bara peka på att Sverige står relativt väl rustat jämfört med andra länder.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar vice ordförandens synpunkter. Vi noterar också att statssekreteraren tidigare lovade att återkomma i ett par konkreta frågor, och vi konstaterar igen att det här är förberedelser inför ett informellt ministerrådsmöte där vi inte förväntar oss skarpa beslut.

Vill vice ordföranden lägga till något ytterligare? Nej. Då tackar vi statssekreteraren för den här gången och önskar lycka till och är klara med punkt 2.

Innehållsförteckning

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 6 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	5
Anf. 7 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	5
Anf. 8 KERSTIN LUNDGREN (c)	5
Anf. 9 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	6
Anf. 10 ULF HOLM (mp).....	6
Anf. 11 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	7
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 13 HILLEVI LARSSON (s).....	8
Anf. 14 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	8
Anf. 15 MIKAEL CEDERBRATT (m)	9
Anf. 16 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	9
Anf. 17 SONIA KARLSSON (s)	10
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 19 SONIA KARLSSON (s)	10
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 21 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	10
Anf. 22 Statssekreterare HÅKAN JONSSON.....	10
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 24 SONIA KARLSSON (s)	11
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 26 KERSTIN LUNDGREN (c)	11
Anf. 27 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	11
Anf. 28 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 29 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	12
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	12
2 § Ekofin	13
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 32 LEIF PAGROTSKY (s).....	13
Anf. 33 Statssekreterare PER JANSSON.....	13
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 35 LEIF PAGROTSKY (s).....	13
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 37 KARIN GRANBOM (fp).....	14
Anf. 38 Statssekreterare PER JANSSON.....	14
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 40 SONIA KARLSSON (s)	14
Anf. 41 Statssekreterare PER JANSSON.....	14
Anf. 42 SONIA KARLSSON (s)	14
Anf. 43 Statssekreterare PER JANSSON.....	14
Anf. 44 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	15
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 46 Statssekreterare PER JANSSON.....	15
Anf. 47 SONIA KARLSSON (s)	15

Anf. 48	Statssekreterare PER JANSSON	16
Anf. 49	ULLA ANDERSSON (v).....	16
Anf. 50	Statssekreterare PER JANSSON	16
Anf. 51	ULLA ANDERSSON (v).....	17
Anf. 52	Statssekreterare PER JANSSON	17
Anf. 53	SONIA KARLSSON (s)	17
Anf. 54	Statssekreterare PER JANSSON	17
Anf. 55	ULF HOLM (mp).....	17
Anf. 56	Statssekreterare PER JANSSON	17
Anf. 57	ULF HOLM (mp).....	18
Anf. 58	Statssekreterare PER JANSSON	18
Anf. 59	ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 60	Statssekreterare PER JANSSON	18
Anf. 61	ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 62	Statssekreterare PER JANSSON	18
Anf. 63	ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 64	Statssekreterare PER JANSSON	19
Anf. 65	ULLA ANDERSSON (v).....	19
Anf. 66	ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 67	Statssekreterare PER JANSSON	19
Anf. 68	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 69	Statssekreterare PER JANSSON	20
Anf. 70	ULF HOLM (mp).....	20
Anf. 71	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 72	Ämnesrådet PETER HOLMGREN	20
Anf. 73	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 74	Statssekreterare PER JANSSON	21
Anf. 75	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 76	Statssekreterare PER JANSSON	21
Anf. 77	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 78	Statssekreterare PER JANSSON	21
Anf. 79	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 80	HANS LINDE (v)	21
Anf. 81	Statssekreterare PER JANSSON	22
Anf. 82	HANS LINDE (v)	22
Anf. 83	Statssekreterare PER JANSSON	22
Anf. 84	LEIF PAGROTSKY (s)	22
Anf. 85	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 86	Statssekreterare PER JANSSON	23
Anf. 87	LEIF PAGROTSKY (s)	23
Anf. 88	Statssekreterare PER JANSSON	23
Anf. 89	ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 90	Statssekreterare PER JANSSON	24
Anf. 91	ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 92	Statssekreterare PER JANSSON	24
Anf. 93	ORDFÖRANDEN.....	24
Anf. 94	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	24
Anf. 95	Statssekreterare PER JANSSON	25
Anf. 96	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	25
Anf. 97	Statssekreterare PER JANSSON	25
Anf. 98	ORDFÖRANDEN.....	25

2006/07:40

6 september